

Makroekonomie

Konzultace 1
Tomáš Volek

Kontakt

- Tomáš Volek
- Katedra ekonomiky – č. 16
- E-mail: volek@ef.jcu.cz
- Mobil: 607 163 923
- Konzultační hodiny – dle dohody

Základ – přednášky

Základní literatura

Pavelka, T.: Makroekonomie (základní kurz).
Melantrium 2007 - základní literatura

Doporučená

Jurečka, V., & Macháček, M. (2023). *Makroekonomie (4., aktualizované a rozšířené vydání)*. Grada Publishing.

BURDA, M., WYPLOSZ, CH. *Macroeconomics: A European Text*.
Oxford University Press 2017

KRUGMAN, P., WELLS, R. *MACROECONOMICS*. WORTH PUBLISHERS
2007, 600 S

Podmínka pro zápočet

- Seminární práce
- Termín odevzdání 10.5.2025
- Odevzdání v systému moodle

Obsah

- Úvod a makroekonomický koloběh
- Výkonnost ekonomiky
- HDP a měření HDP
- Nominální a reálný HDP
- Nedostatky v měření HDP
- Ekonomický růst
- Hospodářský cyklus

Makroekonomie

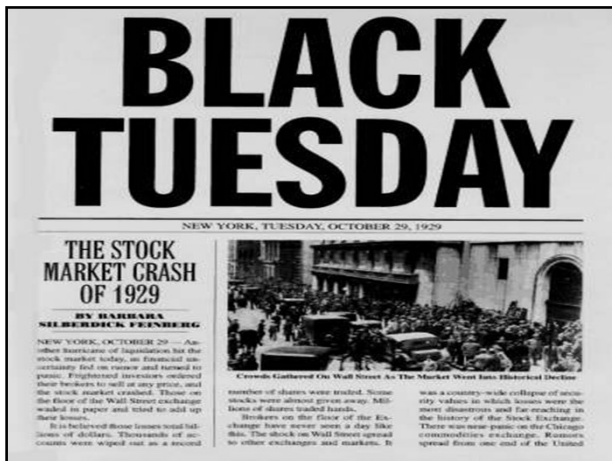
Makroekonomie

Makroekonomie se zabývá hospodářstvím jako celkem, zkoumá ekonomické vztahy a procesy na makroúrovni

Cílem makroekonomie je pochopit vztahy mezi jednotlivými faktory mající vliv na výkon hospodářství jako celku.

Věda - makroekonomie od 20.- 30. let 20. St

PROČ v tuto dobu?

Propojení makro a mikroekonomie

- ◆ **mikroekonomické základy makroekonomie**
(vývoj makro. veličin je závislý na chování mikroek. subjektů)

HDP ← podniky

- ◆ **makroekonomický rámec fungování mikro. subjektů**
(rozhodování mikro. subjektů je ovlivněno makro prostředím)

Podniky

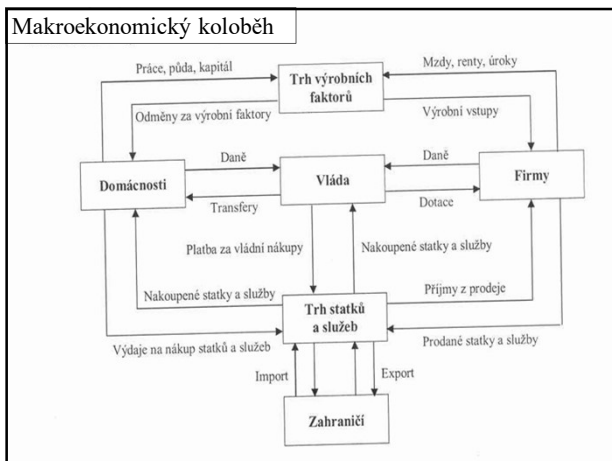
←

fiskální politika vlády

Pozitivní a normativní funkce makroekonomie

- **Pozitivní makroekonomie** - ekonomická analýza a interpretace skutečností (inlace za 2024 byla 2,4 %)
- **Normativní makroekonomie** - stanovení určité normy či pravidla (ČNB inflace by měla být 2 %)

Makroekonomické subjekty

- **Domácnosti**
- **Podniky**
- **Stát (vláda, centrální banka)**
- **Zahraníčí**

Základní makroekonomické veličiny

- Produkt (HDP)
- Zaměstnanost (nezaměstnanost)
- Cenová hladina (inflace)
- Vnější ekonomická pozice (obchodní, platební bilance)

Výkonnost ekonomik (národohospodářský produkt)

Výkonnost ekonomiky, posuzovaná na základě celkové úrovně a růstu národohospodářského produktu, závisí na:

1. množství výrobních faktorů (zdrojů)
2. produkční účinnosti těchto faktorů

1400,2 mil

125,6 mil

<https://tradingeconomics.com/country-list/gdp>

Finální produkt

Tvoří statky a služby, které jsou prodávány konečnému spotř. jako 1. spotř. statek, nakupovaný dom. nebo jako 2. kapitálový statek, nakupovaný f. či 3. exportovaný statek

Má podobu:

spotř. statek

kapitálový statek

exportovaný statek

Meziprodukt

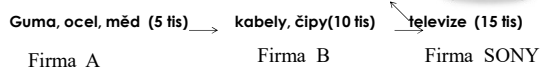
představují statky a služby, které byly v daném období vyrobeny a současně v tomto období ve výrobě spotř.

Přidaná hodnota

Rozdíl mezi příjmy firmy a jejími nákupy od ostatních firem. Částí hodnoty zboží, kterou k původní hodnotě zpracovávaného polotovaru přidal na každém stupni výroby každý z výrobců.

PH = finální produkt - spotřebovaný meziprodukt $P_h = 5$

PH= finálním produkt - hodnotu meziproduktu

Při měření výkonnosti se využívá finální produkt
Proč ?

Aby nedocházelo k duplicitám tzn. započítávání výrobků 2 krát.
(televize 15 tis ne (5+ 10+15 = 30)

Základním statistickým ukazatelem výkonnosti země

Hrubý domácí produkt (HDP)

(GDP - Gross Domestic Product)

HDP je souhrn finálních výrobků a služeb, vyrobených v dané zemi, za dané období (zpravidla 1 rok) VF působícími v dané zemi bez ohledu na to, kdo je jejich vlastníkem. Měří se v peněžních jednotkách (Kč, EUR)

7.6 bil Kč HDP 2023 v b.c.

Prognóza ČNB – zima 2025

Tato prognóza byla zveřejněna 6. 2. 2025 a až na dílčí výjimky je založena na datech dostupných k 24. 1. 2025. Podrobnější popis prognózy ČNB, kterou připravili ekonomové sekce měnové, lze nalézt ve Zprávě o měnové politice – zima 2025 (bude zveřejněna 14. 2. 2025) a v prezentaci ze [Setkání s analytiky](#).

	2024	2025	2026
Celková inflace (%)	2,4	2,4	2,1
Měnověpolitická inflace (%)	2,3	2,2	2,0
Hrubý domácí produkt (mzr. změny v %)	0,9	2,0	2,4
Úrokové sazby 3M PRIBOR (%)	5,0	3,3	2,9
Měnový kurz (CZK/EUR)	25,1	25,2	25,4

Příklad: Co zahrnete do HDP ČR:

- Produkce automobilky TPCA v Kolíně
- Produkce automobilky Škoda v Indii
- Hodnota ropy vytěžená v ČR

• Koncept HDP používají státy EU od r.1992 také USA.

• USA - značná část kapitálu investovaná v zahraničí proto je opticky výhodnější zveřejňovat velikost HNP.

• V důsledku rostoucí globalizace je obtížnější určit vlastnictví kapitálu (německého, amerického, atd...)

Ropa

1. Evidovaná ložiska a ostatní zdroje České republiky

■ vyhradená ložiska ■ vyčíslená ložiska a ostatní zdroje

Hlavní ložiskové oblasti:

(hlavní ložiskové oblasti s těženými ložisky jsou uvedeny tučným písmem)

1 vídeňská pánev

2 karpatská předhlubeň

Hrubý národní důchod (HND, GNI)

(GNP - Gross National Income)

Dříve hrubý národní produkt

HNP je souhrn veškerého finálního produktu a služeb, vyrobených za dané období (zpravidla 1 rok) výrobními faktory, jejichž vlastníky jsou subjekty dané země, bez ohledu na to, ve které zemi působí.

Výpočet

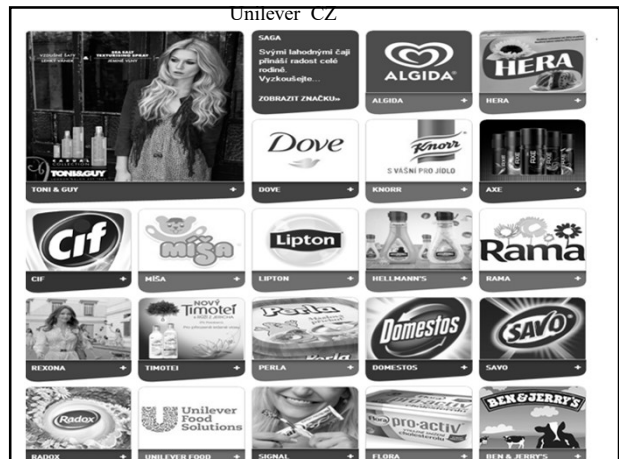
= HDP + důchod tuzemců dosažený v cizině

- důchod cizozemců dosažený v tuzemsku

Příklad

Rozhodněte, které z následující výrobků a služeb patří do HND ČR

- produkce Budějovického Budvaru
- produkce pilsněských pivovarů
- produkce firmy Vodňanská drůbež
- produkce nanuku Miša
- produkce automobilky Škoda AUTO v ČR

Metody měření HDP

Metoda produkční (výrobní)

vycházející z tvorby makroekonomického produktu

Touto metodou získáme HDP jako součet přidané hodnoty všech jednotlivých výrobců ve všech odvětvích.

$HDP = \sum PH$

PH = finální produkt – spotřebovaný meziprodukt

(Sumou prodejů na straně finální nabídky po odečtení hodnoty meziproduktů)

Metoda výdajová

vycházející z užití makroekonomického produktu (výdaje jednotlivých sektorů na nákup konečných výrobků a služeb)

- Výdaje domácností na spotřebu (C) (48 %)
- Hrubé soukromé investice I (3 složky) (28 %)
- Vládní nákupy výrobků a služeb (G)
- Čistý export (NX = X – M)

X – export M – import

$HDP = C + I + G + NX$

$NDP (\check{C}DP) = HDP - a$

Čistý domácí produkt (NDP)

<https://data.worldbank.org/indicator/NE.CON.P.RVT.ZS?end=2023&start=2023&view=map>

29

Investice - I

- statky doplňující a rozšiřující fyzický kapitál, včetně nehmotného příslušenství (z podnikových zdrojů)

3 součásti:

- investice do fixního kapitálu - ve výrobě dochází k jejich postupnému znehodnocení (stavby, stroje)
- investice do zásob - přírůstkem zásob podniků, tj. rozdílem mezi stavem zásob ke konci a na začátku sledovaného období
- investice do cenin

Výdaje vlády na nákupy výrobků a služeb (G).

Výdaje je možno rozčlenit

- vládní výdaje na investice (G_I)

- vládní výdaje na spotřební statky (G_C)

Metoda důchodová

vycházející z rozdělení makroekonomického produktu
Touto metodou získáme HDP jako součet jednotlivých důchodů (z užití VF) i tzv. nedůchodových položek (nepřímé daně a amortizace), tj.:

$$HDP = w + i + n + r + \pi + a + T_n, \text{ přičemž}$$

w Mzdy a platy

i n.....čisté úroky (přijaté úroky minus vyplacené úroky)

r..... Renty

π (p, z).....zisky firem včetně dividend

a.....amortizace, opořebení (znehodnocení kapitálu)

T_nnepřímé daně snížené o dotace

Suma důchodových plateb za užití všech výrobních faktorů nazývá

Národní důchod NI

$$NI = w + i + n + r + \pi$$

Výše HDP musí vyjít všemi metodami stejně

HDP nominální a reálný

HDP nominální - celková peněžní hodnota HDP, vyjádřená v běžných cenách

HDP reálný - celková peněžní hodnota HDP, vyjádřená ve stálých cenách, tj. v cenách určitého základního období. Např. 2015

HDP ve stálých cenách - zachycuje změnu fyzického objemu produkce

Důvod použití – ODSTRANIT VLIV INFLACE

HDP_n 2021 - 6,01 bil HDP_r 2021 – 5,20 (2015)

HDP_n / HDP_r = *deflátor HDP* (cenovou hladinu HDP)

HDP nominální a reálný

2020

$$2 * 300\,000 = 600\,000 \text{ HDP}_n$$

2023

$$2 * 400\,000 = 800\,000 \text{ HDP}_n$$

$$2 * 300\,000 = 600\,000 \text{ HDP}_r$$

$$800\,000 > 600\,000$$

Zvýšily se tržby?

Zvýšil se objem produkce ?

HDP nominální a reálný

HDP nominální - celková peněžní hodnota HDP, vyjádřená v běžných cenách

HDP reálný - celková peněžní hodnota HDP, vyjádřená ve stálých cenách, tj. v cenách určitého základního období. Např. 2015

HDP ve stálých cenách - zachycuje změnu fyzického objemu produkce

Důvod použití – ODSTRANIT VLIV INFLACE

HDP_n 2021 - 6,01 bil HDP_r 2021 – 5,20 (2015)

HDP_n / HDP_r = *deflátor HDP* (cenovou hladinu HDP)

Které z uvedených aktivit nejsou zachyceny v ukazateli typu HDP?

- a) Výuka studentů na VŠ
- b) Produkce domácích vajíček vlastními slepičkami
- c) produkce škodlivých emisí skotem (CH₄) a auty

- d) pálení domácí slivovice ve sklepě rodinného paneláku
- e) obarvení hlavy kadeřnic na zeleno

HDP na základě systému národního účetnictví nezachycuje některé transakce. Jde především o:

1) produkci domácích prací (pěstování zeleniny a ovoce)

2) stínovou ekonomiku (neprochází zdaněním, nelegální produkce, trestná činnost (krádeže)..)

3) kvalitativní změny produkce výrobků a služeb

- Zvyšování technologické vyspělosti výrobků

4) negativní (záporné) externality

Stínová ekonomika

ekonomické aktivity, které nejsou oficiálně podchyceny - odhad 15 % HDP ČR

Vyskytuje se v ekonomikách v oblastech, kde je činnost zakázaná, nebo z důvodu daňového úniku.

Patří sem:

- 1) Černá ekonomika - činnosti běžné trestné nelegální produkční činnosti a nelegální přerozdělování činnosti (prostituce, prodej kradeného zboží, prodej pašovaného zboží, výroba a obchod s narkotiky),

2. Šedá ekonomika – činnost není trestná,

nezákonně provozované aktivity s cílem vyhnout se daním, poplatkům apod. - např. prodej oblečení není zakázaný, ale zkrslování příjmů o prodeji ano

- ze statistických důvodů, z ekonomických důvodů - zkrslování vykazovaných údajů, podnikání bez IČO, jiné činnosti

★ World Shadow Economy Map

Shadow Economy, World Data Maps

EXPORT

Size of the shadow economy, % of GDP

Odstranění nedokonalostí

Čisté ekonomické bohatství
NEW
(net economic welfare)
zahrnuje

- + HDP
- + domácí práce (V a S poskyt. sami sobě)
- + stínovou ekonomiku
- + kvalitativní změny (růst kvality V a S)
- + volný čas k odpočinku
- škody na životním prostředí.

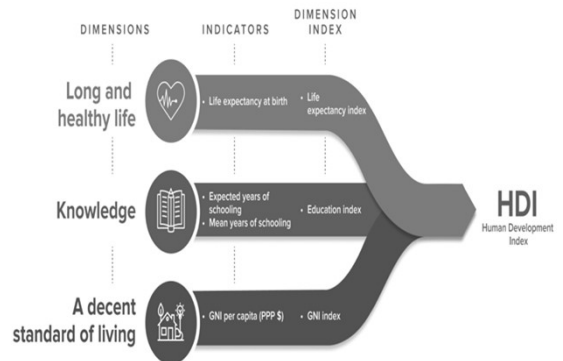
HDI

(Human Development Index)
Index lidského rozvoje

HDI je vypočítáván na základě tří kategorií faktorů:

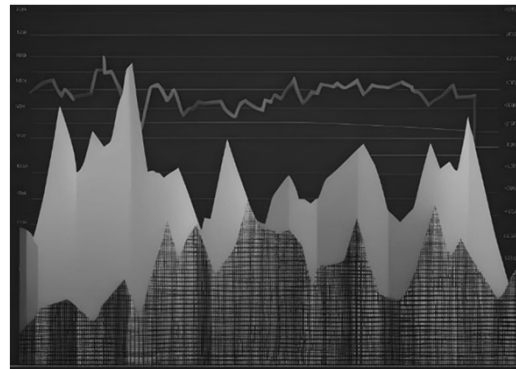
- lidské zdraví (délka života)
- úroveň vzdělanosti (úroveň gramotnosti)
- hmotná životní úroveň. (HDP / obyv)

HDI Dimensions and Indicators

≥ 0.950	0.700–0.749	0.450–0.499
0.900–0.950	0.650–0.699	0.400–0.449
0.850–0.899	0.600–0.649	≤ 0.399
0.800–0.849	0.550–0.599	Data unavailable
0.750–0.799	0.500–0.549	

Ekonomický růst

Ekonomický růst

Definice:

Ek růst vyjadřuje změnu ekonomické síly a úrovně v poměru k minulému období či k jiné zemi

a) buď jde o zvýšení krátkodobé, po určité době vystřídané poklesem produktu (hosp. cyklus)

b) nebo jde dlouhodobý trend, spojený obvykle s více či méně plynulým zvyšováním produkčních možností ekonomiky - dlouhodobý růst potenciálního produktu neboli ekonomický růst..

Ekonomická síla = absolutní objem finálních výrobků a služeb, který je ekonomikou vyroben za určité období (měříme velikostí HDP)

Ekonomická úroveň - vyjadřuje životní úroveň (úroveň standardu hmotné spotřeby), měříme ji např.

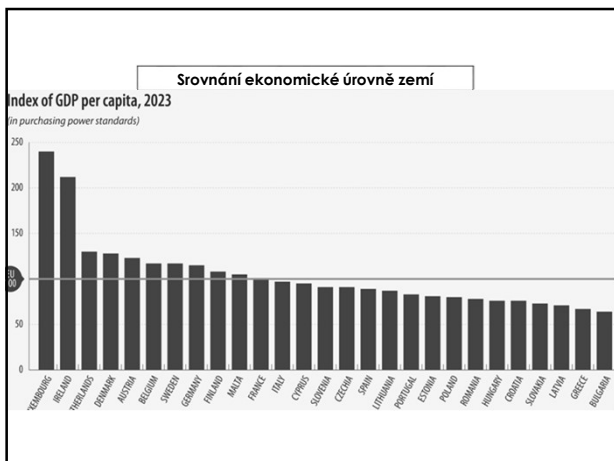
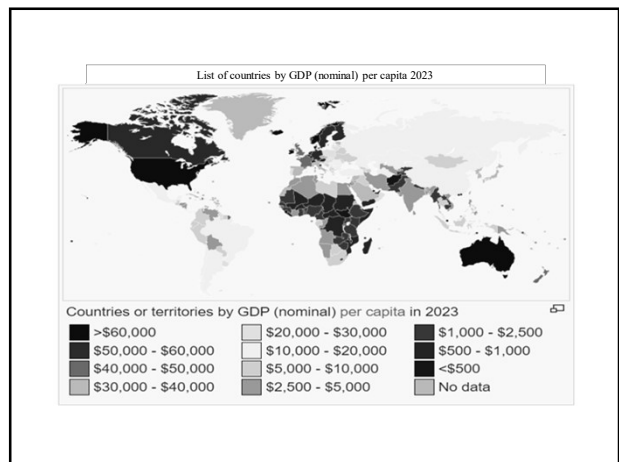
HDP/počet obyvatel dané země

Country/Territory	IMF ^{[1][13]}		World Bank ^[14]	
	Forecast	Year	Estimate	Year
World	115,494,312	2025	105,435,540	202
1 United States	30,337,162	2025	27,360,935	202
2 China	19,534,894	^[n 1] 2025	17,794,782	^[n 3] 202
3 Germany	4,921,563	2025	4,456,081	202
4 Japan	4,389,326	2025	4,212,945	202
5 India	4,271,922	2025	3,549,919	202
6 United Kingdom	3,730,261	2025	3,340,032	202
7 France	3,283,429	2025	3,030,904	202
8 Italy	2,459,597	2025	2,254,851	202
9 Canada	2,330,308	2025	2,140,086	202
10 Brazil	2,307,162	2025	2,173,666	202
11 Russia	2,195,708	2025	2,021,421	202
12 South Korea	1,947,133	2025	1,712,793	202
13 Australia	1,881,140	2025	1,723,827	202
14 Spain	1,827,576	2025	1,580,695	202
15 Mexico	1,817,818	2025	1,788,887	202

37 Denmark	432,228	2025	404,199	2023
38 Hong Kong	422,057	^[n 5] 2025	382,055	2023
39 Colombia	419,331	2025	363,540	2023
40 South Africa	418,046	2025	377,782	2023
41 Romania	406,202	2025	351,003	2023
42 Pakistan	393,100	2025	338,368	2023
43 Chile	362,240	2025	335,533	2023
44 Czech Republic	360,233	2025	330,858	2023
45 Egypt	345,800	2025	395,926	2023
46 Finland	319,989	2025	300,187	2023
47 Portugal	319,934	2025	287,080	2023
48 Hungary	312,619	2025	212,389	2023
49 Kazakhstan	306,629	2025	261,421	2023

Vývoj video

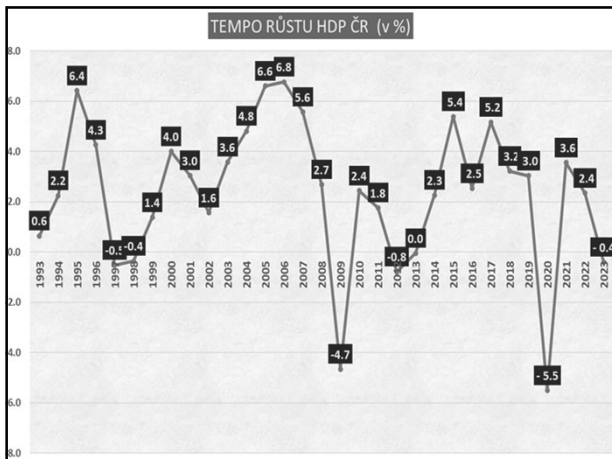
Měření

1. rozdíl $Y = Y_t - Y_{t-1}$ tzn. HDP 2023 – HDP 2022

2. koeficient růstu = $\frac{Y_t}{Y_{t-1}} * 100 \%$

3. tempo růstu = $\frac{Y_t - Y_{t-1}}{Y_{t-1}} * 100 = \frac{\text{HDP 23} - \text{HDP 22}}{\text{HDP 22}}$

Nejčastější ukazatel ekonomické růstu je :
Tempo růstu HDP

Ekonomický rozvoj

Zahrnuje zpravidla i další aspekty vývoje ekonomiky

- strukturální změny v národním hospodářství
- technologické změny
- zvyšování životní úrovně obyvatelstva

Ekonomický růst je předpokladem ekonomického rozvoje

Zdroje růstu

1) Lidské zdroje

- množství práce (počet pracujících lidí)
- kvalifikace (vzdělání, zkušenosti, zručnost)

2) Přírodní zdroje

- množství půdy a nerostného bohatství
- kvalita těchto zdrojů (úrodnost půdy, kvalita nerostů, klimatické podmínky)

3) Kapitálové zdroje

- stroje a zařízení, budovy, stavby
- technická úroveň těchto statků – jejich výkonnost, přesnost, pracovní a energetická náročnost, autonomnost, průmysl 4 a 5.0, AI

Kvantitativní zdroje růstu

- do výroby jsou zapojována nová kvanta práce, přírodních zdrojů a kapitálu se stejnými kvalitativními charakteristikami - tzv. Extenzivní růst

Kvalitativní zdroje růstu

- zvyšování kvalifikace pracovníků, využíváním kvalitnějších přírodních zdrojů, rozvoj technické úrovně fixního kapitálu - tzv. Intenzivní růst.

Vždy jde o kombinaci kvalitativních a kvantitativních faktorů

Globalizace

Def: Představuje růst vzájemného propojení a závislosti národních ekonomik.

Znamená to, že tyto problémy mohou mít důsledky nejen v zemi jejich původu, nýbrž v celosvětovém rozměru (války a okupace, terorismus, nemoci, cla)

Metody měření ekonomického růstu

Rovnice růstového účetnictví

- > Vychází z neoklasické teorie ($Y = f(K, L, T)$)
- > Produkce (Y) je funkcí kapitálu, práce a technologií
- > Zabývá se kvantifikací významu jednotlivých zdrojů růstu produktu (kapitál, práce a tech. pokrok)
- > Určuje podíl jednotlivých VF na přírůstku produktu - vychází z mezní produktivity jednotlivých VF-

$$\frac{\Delta Y}{Y} = \theta \frac{\Delta K}{K} + (1 - \theta) \frac{\Delta L}{L} + \kappa$$

Tempo růstu produktu (Y) kapitálu (K) a práce (L)
 Podíl kapitálu (θ) a práce ($1 - \theta$) na vytvořeném produktu (Y)
 κ - technologický pokrok

Co z uvedeného byste zařadily jako bariéru ekonomického růstu:

- a) Teplé přímořské klima
- b) Malé nerostné bohatství země
- c) Únik chytrých mozků do zahraničí
- d) Dlouhodobá politická nestabilita země
- e) Epidemie koronaviru Covid
- f) Nedostatek cvičitelů zumbi
- g) Válka a okupace

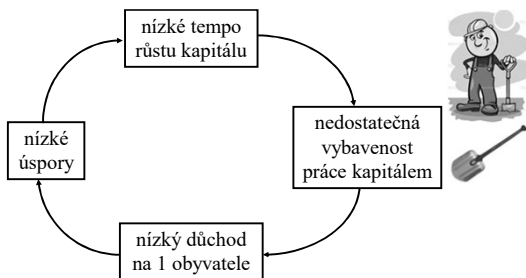

Bariéry růstu

- vývoj obyvatelstva (práce) - demografické ukazatele neg populační exploze
- na tempu růstu kapitálu – (zásoby kapitálu, únik kapitálu do zahraničí, bludný kruh nerozvinutosti)
- technologické změny – únik mozků, nedostatečné technologické vybavení,
- nedokonalé institucionální podmínky růstu (právní rámec podnikání, náboženství, politická stabilita)
- neekonomické vlivy (přírodní katastrofy, nemoci, války)

Bludný kruh nerozvinutosti

Co z uvedeného byste zařadily jako bariéru ekonomického růstu pro Českou republiku:

- a) Dara Rolins byla dovoleně s Pavlem Nedvědem
- b) Ekonomická stagnace Německa
- c) Ledová magistrála na Lipně roztála
- d) Celní agresivní politika Trumpa

Překonání nerozvinutosti

Jak zvýšit tempo ekonomického růstu?

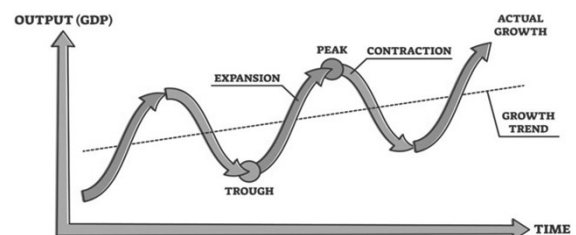
Start ekonomického růstu ►►

- Technická pomoc
- Zahraniční finanční zbroje

Hospodářský cyklus

BUSINESS CYCLE

Vývoj ekonomiky

Klasického pohledu - samoregulující se systém

Sayův zákon - co se vyrobí bude prodáno (neprodané zboží a nezam. zmizí s úpravou mezd a cen)

Keynesiánská revoluce - vládní regulace

Hospodářská krize - důvod vzniku video

Hospodářský cyklus

Máme 2 způsoby jak přemýšlet o HC

● **Předvídatelný (sebe obnovující)**
- Jsme schopni predikovat budoucí vývoj video

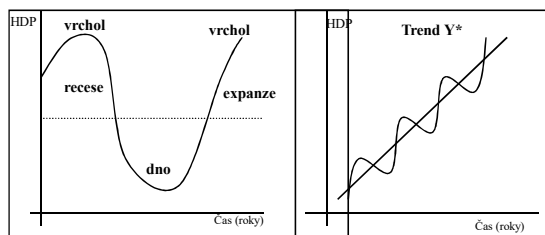

● **black box (černá..)**
- Systém dostává stimuly a uvnitř je transformuje uvnitř HC na nějaké výstupy - dnes více používaný

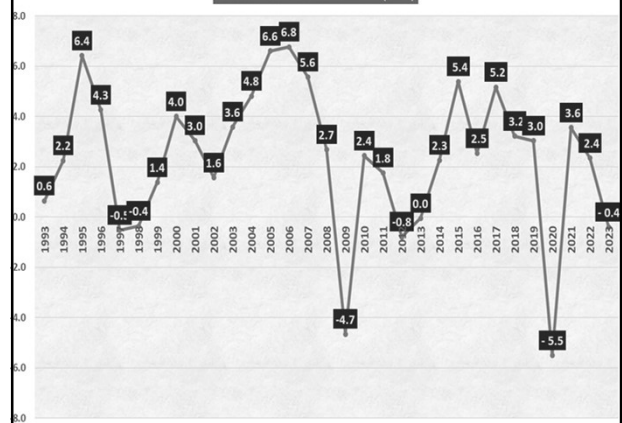
Hospodářský cyklus

HC zobrazuje pravidelné kolísání skutečného produktu kolem potenciálního produktu

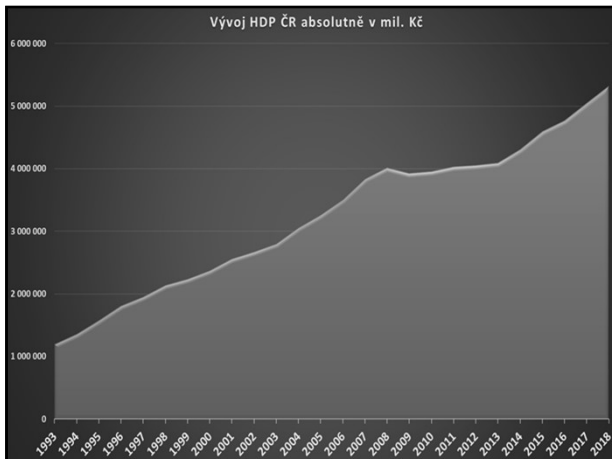
ZOBRAZUJE CYKLICKÝ VÝVOJ EKONOMIKY

TEMPO RŮSTU HDP ČR (v %)

Vývoj HDP ČR absolutně v mil. Kč

Fáze cyklu

RECESE

- **pokles skutečného produktu alespoň dvou po sobě následujících čtvrtletích.**

■ odbytové potíže, růst zásob, pokles zisků podniků
■ zkracuje se pracovní doba a roste nezaměstnanost
■ reálný produkt klesá

■ podniky omezují I, snižování produktu a příjmů → C
■ vývoj cen a cenové hladiny není jednoznačný

■ Recese způsobem poklesem AD je spojena s poklesem P (neg. Pop. šok - zvýšení i CB)

■ Recese způsobená růstem cen vstupů je spojena s růstem P (neg nab. šok - růst ceny ropy)

Recese nepostihují státy izolovaně

Dlouhé období recese se nazývá depresemi.

Období kdy Y vykazuje nulové přírůstky je stagnace.

DNO (sedlo)

Bod, ve kterém skut. produkt dosahuje minima (dolní bod zvratu)

EXPANZE (vzestup)

Je doprovázena analogickými jevy, avšak v opačném směru

- roste zaměstnanost, produkt
- Z hlediska cenové hladiny opět záleží zda je to vyvoláno růstem AD (růst P) či pozitivním nabídkovým šokem (pokles P)
- Podniky nabírají nové pracovníky, Zvyšování výroby
- Zvyšování investic
- Růst příjmů → C
- Růst reálný produkt

VRCHOL

Bod, ve kterém skut. produkt dosahuje maxima (horní bod zvratu)

V průběhu hospodářské recese nastává:

- růst nezaměstnanosti
- růst počtu fotek politiků s pávi
- pokles příjmů obyvatelstva
- růst spotřeby elektrické energie
- pokles reálného produktu
- pokles plodnosti obyvatelstva
- pokles investic

Příčiny vzniku hosp. cyklu

1) Z hlediska místa vzniku

(externí a interní)

Teorie externích příčin

příčiny nerovnovážného ekonomického vývoje leží mimo národní hospodářství:

- nerovnoměrné tempo nových objevů a vynálezů
- Války, NEMOCI, zahr cla
- Finanční krize ve světě
- nedostatečná informovanost tržních subjektů
- politické příčiny - nestabilita

Teorie interních příčin

- příčiny nerovnovážného ekonomického vývoje vznikají v národním hospodářství:

- změny mezd
- velké zvyšování daní
- nestabilita a doba návratnosti investic (odhady očekávaného zhodnocení)
- vyšší úspory, než mohou být investice (lidé příliš šetří, nebo jsou moc bohatí)
- Inovace (Industry 4.0, AI)

2) Z hlediska druhu

-Poptávkové šoky

Ovlivňují AD - (pozitivní, negativní)

Např. negativní poptávkové šoky - pesimismus spotřebitelů, zvýšení daní, pokles exportu

-Nabídkové šoky - (pozitivní, negativní)

Ovlivňují AS

Např. negativní nabídkové šoky - růst cen ropy, mzdy

<https://tradingeconomics.com/commod>

The Pessimist

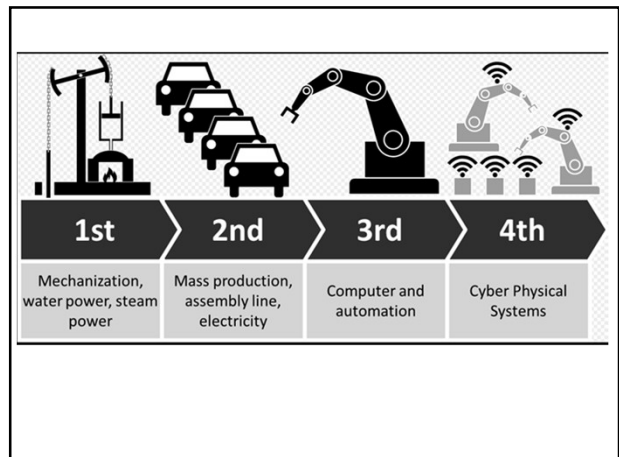
Typy cyklů

1) Z hlediska času

Krátkodobé (2–3 roky), KITCHIN (jsou způsobeny rozpracovaností zásob - rozpracované výroby)

Sřadnědobé (8- 10 let), JUGLAR, (jsou způsobeny obnovou strojů a zařízení (dlouhodobého majetku))

Dlouhodobé (50 let), KONDRATĚV, Simon KUZNETZ změny ve výrobních technologiích – inovace, průmyslová revoluce, monetární jevy, Industry 4.0 a Industry 5.0

Typy cyklu 2) Z hlediska vývoje

A) Tlumený hospodářský cyklus

(odpověď na impulzy je stále menší (snižují se výkyvy) - směřuje k rovnováze)

B) Výbušný hospodářský cyklus

Reakce investic a spotřeby je velká, stále větší výkyvy – odvrát od rovnováhy

C) Netlumené výkyvy hospodářského cyklu

Oscilace kolem rovnováhy které nikdy nedosáhne obr.

Historie a harmonizace

• dříve byl cyklus 10 let, dnes 5 let – zkracuje se

• cyklus se rozfázuje (harmonizace), každé odvětví reaguje jinak

Příkladem cyklického poklesu hospodářské aktivity je Velká deprese z let 1929 – 1933.

KRACH na newyorské burze v říjnu 1929

CYKLUS A STÁTNÍ ROZPOČET (SR)

- V expanzi - přebytečný státní rozpočet
- V recesi - deficitní státní rozpočet

Dlouhodobě by se přebytky a deficity měli vyrovnat

Proticyklická politika

- fiskální politikou
- monetární politikou
- politikou ovlivňující NX

Indikátory hospodářského cyklu

• Předstihové - (počty zakázek, index spotřebitelské důvěry, Index podnikatelské důvěry)

• Současné - (HDP r, trh práce)

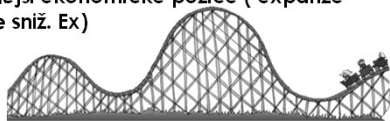
• Zpožděné - (mzdy, obrat, spotřeb. ceny)

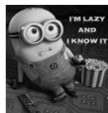
Důsledky hospodářských cyklů

A) Ekonomické

-rozkolísanost vnější ekonomické pozice (expanze
zvyš. Ex. , recese sniž. Ex)

- pokles produktivity (v obdobích recese klesá -
produktivita)

B) Sociální důsledky

- ztráta životní úrovně obyvatelstva
- vysoká nezaměstnanost sebou přináší negativní
dopady – vysoká kriminalita

c) Politické

Závažné ekonomické problémy jsou doprovázeny
problémy politickými . Vychází to z poklesu životní
úrovně a z následné radikalizace postižených skupin
obyvatelstva.

Tzn. dochází ke

